

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

עיר מקלט'

תופעה נפוצה קיימת בדורנו זה - הבריחה אל ההורים. אחרי קטטה או מריבה או אפילו כתוצאה ממתח בין בני הזוג, אחד מהם בורח להוריו. שם הוא מרגיש בטוח ושם הוא גם מקבל את העידוד ואת ההצדקה למעשיו.

הבריחה אל ההורים מעידה על ילדותיות, על חוסר מוכנות להתמודדות עם קשיים, ועל חוסר רצון להשקיע בזוגיות. בני הזוג חייבים לזכור שהם בוגרים ו'הסינר של אמא' כבר לא קיים. מהלך של בריחה גורם לכמה דברים שליליים בקשר הזוגי.

א. 'הכביסה המלוכלכת' נפרשת לפני כל המשפחה והזוג הופך להיות נושא השיחה של כולם. ב. בן הזוג שברח מרגיש שיש לו 'חוף מבטחים' ואין לו צורך להתאמץ לשפר את הזוגיות, פשוט בורחים וזהו. ג. מתחילה לקנן בו ההרגשה שאפשר להסתדר בחיים גם בלי אשה או בעל. וגם בן הזוג שננטש מתחיל להתרגל לחיות לבד ולראות שזה לא כל כך נורא.

כתוצאה מסיבות אלו היחסים בין בני הזוג מתקררים והם יכולים להגיע אפילו לגירושין! כאן המקום לומר להורים היקרים שלא לאפשר מצב כזה! הבן ברח אליכם, הבת ברח להוריה, צריך לומר להם: התחתנתם, תסתדרו לבד, אנחנו לא 'עיר מקלט', ויש לכם את כל הכלים להצליח לחיות ביחד.

וכמו שאמרנו קודם צריך להפנות אותם ליועץ נישואין מקצועי שיטפל בהם. ישנם מקרים יוצאי דופן שאפשר לקבל את הבן או הבת, וזה רק כאשר קיימים ביטויי אלימות מאחד הצדדים, או שבן הזוג נעל את דלת הבית ולא אפשר לשני לישון ואין מקום אחר ללון שם. חוץ ממקרים כאלו או דומים בחומרתם, אסור להורים לקבל את ילדם, אלא להחזירו לביתו.

בשיחות עם אנשים ובהרצאות אני חוזר ומדגיש שאני לא מאמין בשיטת 'זבנג וגמרנו'. אני לא מאמין שאדם משנה את התנהגותו ומידותיו בשמיעה של הרצאה אחת וגם לא בשמיעה של סדרת הרצאות.

אדם משתנה רק על ידי התמדה בלימוד ובליווי של הדרכה לאורך זמן עד שיהיה בבחינת 'חי הנושא את עצמו'. כולנו מכירים את אמרת חז"ל: 'איש ואשה, זכו - שכינה ביניהן'. המילה 'זכו' אינה מלשון זכיה בפיס, אלא מלשון זיכוד, תיקון המידות ועידון ההתנהגות.

פרשת השבוע

מציאות הבורא

בפרשתנו פרעה סופג 7 מכות מתוך 10 המכות שהביא הקב"ה עליו ועל עמו לאחר התעללות בעם ישראל במשך כ-58 שנה

בקריאה שטחית של הפרשה אנו לומדים שהוויכוח בין משה לפרעה היה האם לשלוח את עם ישראל ולהוציאו ממצרים או לא. לכן בכל מכה ומכה פרעה מקשה את ליבו ומתחרט ואז מגיעה המכה הבאה, ושוב הוא מתרכך וחוזר חלילה. אבל אם נעמיק בכוונת משה לפרעה ונתבונן בסדר המכות ניווכח שכל הוויכוח לא היה בכלל לשלוח או לא לשלוח את עם ישראל זהו רק הייתה התוצאה.

הוויכוח היה מהותי מאוד – האם יש בורא לעולם או לא!

פרעה הגאווותן סבר שהוא אלוה ואמר על עצמו "... לי יאורי ואני עשיתיני". וכשמשה בא אליו ואומר לו שהקב"ה אמר לשלוח את בני ישראל ממצרים תגובתו הייתה "מי ה' אשר אשמע בקולו... לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח" כלומר הדיון הוא על מציאות ה' והתוצאה היא שילוח של עם ישראל.

ראיה נוספת לזה הוא מכת הצפרדע. כשפרעה קיבל את מכת דם הוא לא נכנע בכלל, אבל במכת הצפרדע נאמר: "ויקרא פרעה למשה ואהרן ויאמר העתירו אל ה' ויסר את הצפרדעים ממני ומעמי ואשלחה את בני ישראל". כאן פרעה נשבר והחליט לשלוח את בני ישראל.

אם כן מדוע כשפרעה סירב, משה רבנו החליף את המכה לכינים, היה לו לתת עוד חודש חודשיים את מכת צפרדע עד שפרעה היה נכנע לגמרי? אם תכלית המכות הייתה רק להכניע את פרעה ולשכנע אותו לשלוח את בני ישראל היה ממשיך את אותו מכה? זאת ועוד מדוע משה משנה מחליף ומגווון את המכות? אלא חייבים אנחנו להגיע למסקנה ברורה שכל תכלית המכות הייתה להוכיח לפרעה שיש בורא לעולם ששולט בכל הטבע.

דרך המכות פרעה לומד להכיר את שליטת הקב"ה במים, בחיות שבתוך במים, ברמשים, בחיות היותר גדולות, המחלות של החיות, במחלות האדם, בגשמים ובסערות, במכות הטבע, בגורמי השמים, במכת בכורות.

כאן פרעה הודה שיש בורא לעולם ושילח את בני ישראל. ובאמת תכלית המכות כוונה נוספת הייתה לה – ללמד את בני ישראל ולהוכיח להם שיש מנהיג לעולם ולהכין אותם למעמד הר סיני כדי לקבל את התורה מתוך הכנעה. זאת אומרת שהמכות שקיבלו המצרים היו כעין "בית ספר" לעם ישראל ללמוד שאין עוד מלבדו.

ופסוק מפורש אומר את זאת: "ולמען תספר באזני בנך ובן בנך את אשר התעללתי במצרים ואת אותותי אשר שמתי בס' וידעתם כי אני ה'". כל מה שהקב"ה עושה למען עם ישראל הוא עושה כדי שנדבוק בו ובמצוותיו לטוב לנו כל הימים.

שבת שלום - אבנר קוואס

בעל חנות התרגז כשנפתחה לידו חנות מאותו סוג, כשמעליה שלט גדול: "הדיל הכי משתלם!" למחרת הוא לגמרי נכנס לפאניקה כשראה עוד חנות חדשה לידו עם שלט גדול יותר: "המחירים הכי נמוכים!" כל היום היה בחרדות עד שהבריק ברעיון ולמחרת תלה שלט אצלו, שהיה הכי גדול מבניהם: "הכניסה מכאן..."

***

ניסיתי פעם לקרוא ספר ברחוב בזמן הליכה ברחוב אבל נתקעתי בעמוד הראשון...

בדיחה

"מי שרואה חסרונות בבן זוגו, אין זה משום שפתאום נעשה חכם או פקח, אלא משום שחסר לו באהבה" (הרב אליהו דסלר)

פתגם השבוע

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה למייל: betenuh@gmail.com

מידת הקנאה

נושא הקנאה עולה מדי פעם על סדר יומנו ולא תמיד אנו יודעים מה לעשות. לא לחינם כתבה התורה בעשרת הדיברות – "לא תחמוד". יצרו וטבעו של אדם לרצות ולחמוד את מה שיש לשני. הדבר בא לידי ביטוי בצורה חריפה אצל הילדים שאצלם אין מנגנונים של בלימה אלא הם רוצים הכל כאן ועכשיו! כשהם גדלים יותר הקנאה כבר בלב והם מרגישים שההורים לכאורה מפלים ומעדיפים ילד אחד על פני חברו. נתחיל עם הקטנים. ברגע שאחד תפש כדור, משחק או צעצוע מיד האח השני בא ורוצה בדיוק את זה. במקרה כזה יש להפריד בין הניצים לשחרר את הצעצוע לילד שהחזיק בו הראשון ולקחת את הילד השני לפעולה של הסח הדעת כגון: בא נסתכל בחוץ, בא נעשה סלט, תביא לי עגבניות... מלפפונים... אחרי דקה הילד שכח מה הוא רצה.

בשעת סיפור לספר להם סיפורים על –"אני גדול" – גדול זה מי שמוותר לשני, לא חוטף לשני וגם לא מקנא בשני. בגילאים המבוגרים יותר, לא לפתח בהם את נושא הקנאה. למשל לא לקנות משהו למישהו מהאחים בסתר ולומר לו –"אל תגייד לאחים שלך". פעולה כזאת מחדדת אצלו את חוש הקנאה כלפי השני והוא נעשה ערני יותר לשינויים שיש אצל השני וגם הוא ירצה זאת וירגיש אפליה.

יש להדגיש בשיחות משפחתיות שההורים קונים לכל אחד בדיוק את מה שהוא צריך ולא בגלל שקנו לאחד חפץ מסויים יקנו גם לכולם. כדאי גם בשולחן שבת להקריא לכולם מספר "אורחות צדיקים" או "פלא יועץ" וספרי מוסר אחרים על - מידת הקנאה ותוצאותיה ובמשך הזמן ילמדו כולם איך להתגבר על מידה זו. כדאי גם בשולחן שבת להקריא לכולם מספר "אורחות צדיקים" או "פלא יועץ" וספרי מוסר אחרים על - מידת הקנאה ותוצאותיה ובמשך הזמן ילמדו כולם איך להתגבר על מידה זו.

סיפור לשבת

הרב יעקב אבוחצירה זצ"ל

סיפורי מופתים רבים מסופרים אודותיו: בעת שביקר בעיר גראמא, התארח בביתו של ר' מכלוף הלוי, שכידו מאוד. בסעודת הצהרים של יום חמישי בשבוע, הפציר בעל-הבית מרבנו כי ישבות אצלו בשבת, והוא ידאג לו לכל מחסורו. אולם רבנו מסיבותיו סירב להזמנה, ואמר כי עליו להגיע לביתו שבתאפיללת בטרם תיכנס שבת.

לקראת סוף אותה סעודה, נכנס אל החדר גדי אחד מן הצאן של בעל-הבית, ושם את רגליו על השולחן שישב רבנו. ר' יעקב התבונן בו, ואמר לר' מכלוף: "עתה מוכרח אני לשבות אצלך, ובתנאי שתשחט את הגדי, ותעלהו לשולחני, משום שנשמה גדולה של תלמיד חכם התגלגלה באותה בהמה, ואני צריך לאכול את בשרה בכוונות, למען יזכה לתיקון הראוי. ר' מכלוף הסכים בשמחה, ואף כאשר קרא לשוחט הראה לו את הסכין.

כשנסתיימה סעודת ליל-שבת, וכולם פרשו לישון, שמע בעל הבית, שלן באותו חדר של רבנו, כי מישהו מדבר עם הרב, באומרו: "כשם שזכיתי לבוא למקומי ועל תיקוני, כך יוסף לך הקב"ה גדולה על גדולתך, ותזכה לאריכות ימים ושנים." כששאל את רבנו לפרש העניין, גילה לו, שהיה זה אותו ת"ח שהתגלגל בגדי, ובאכילתו אמש, נתקנה נשמתו וחזר למקומו. באחד הימים, בעודו עוסק בתורתו של האריז"ל, לצורך העמקת הדברים, ביקש רבנו את הספר "ארבע מאות שקל כסף", שחיברו רבנו חיים ויטאל זצ"ל.

כאשר השמש הביא לפניו את הספר, הסתבר כי עכברים כרסמו כשלושים דפים מהספר. התיישב רבנו והוסיף מדעתו את הדפים החסרים. בין הבאים לבית-רבנו, היה איש סוחר, שנהג לנסוע מעיירה לעיירה לצורך פרנסתו. את רוב עושרו והצלחתו, תלה בברכת הצדיק שהעיתר עליו בכל פעם שבא לבקרו. מאחר ורצה אותו סוחר ליהנות את רבנו, נהג לחפש בכל מקום ספרים ישנים ועתיקים או כאלו שזה עתה יצאו לאור, אותם היה רוכש במיטב כספו ומביאם לרבנו.

הרב שלמאן מוצפי זצ"ל

כאשר רבנו היה נער בן של מעלה, גמלה בלבו החלטה להיות מופרש ומובדל מענייני העולם וכל מעייניו היו נתונים לתורה בלבד. הוריו בהיותם מודעים להתנהגותו הקיצונית של בנם, חסו עליו וניסו למתן את דרכו, אך הוא נשאר בשלו. גמר בדעתו כי עליו לקום מדי לילה בשעת חצות ולעסוק בתורה עד אור הבוקר. ולמה יתנהג במדרגה פחותה מאביו. בפניו עמדה השאלה כיצד יתעורר בחצות, חשב מצא עצה, לקח חבל קצהו האחד כרך סביב ידו, וקצה השני קשר לבריה הדלת, והיה כאשר יקום אביו בחצות וימשוך בבריח הדלת תמשך ידו ויתעורר, ושבויעים הצליחה השיטה אך לילה אחד השגיח אביו בחבל הקשור ומנעו בכך. אלא שחז"ל אמרו: "אין דבר העומד בפני הרצון". שיטה חדשה נמצאה, קשר ידו בחבל וקצהו שלשל דרך החלון לאחורי הבית שלשל דרך החלון לאחורי הבית וביקש מחברו אשר הוריו היו מרשים לו לקום בחצות כי יעבור על יד ביתו וימשוך בחבל, מדי לילה אחר צאת אביו מהבית היה בא אותו חבר ומעירנו, יחד היו הולכים לביהמ"ד ויושבים בהיחבא ולומדים עד עלות השחר, משך שעתיים מוסר ואח"כ תלמוד, ספרי שבט מוסר, ראשית חכמה, חובת הלבבות ופלא יועץ למדו על פה, ואת דרך בעלי המוסר קיימו הלכה למעשה.

בהשתטחו על קבר האר"י, נהג לשבת על הקרקע וכל הקהל הרב שמנה קרוב למאה איש הצטופף סביבו, הכל האזינו שעות ארוכות לדברי התורה הנעימים והנפלאים שהשמיעם. באחד מביקוריו שם ביושבו במקומו הקבוע, היה מדי זמן קצר פונה ונשען על צידו ומאריך את רגליו שהתעייפו מהשיבה הממושכת על מקום אחד. אחד מציבור תלמידיו ראה והנה נחש ארסי מסתתר בתוך חור בקרבת הקבר ורבנו לא הבחין בו, כשהאריך רבנו רגלו- נכנס הנחש למאורתו, וכשאספה בחזרה- יצא הנחש ועמד בקרבתו, והדבר המוזר נשנה פעמים אחדות במשך הלימוד במקום, משנסתיימה התפילה חזר הנחש בשקט למאורתו. ניגש אותו אדם לרבנו ואמר לו את המעשה וסיים: "עתה ידעתי כי איש קדוש אתה". רבנו גער בו: "לא היה לך לסמוך על הנס, והיה לך להזהירני מיד.

לקבלת סרטונים ומועדי הרצאות
בנושאי זוגיות וחינוך ילדים
מאת הרב אבנר קוואס שליט"א
ניתן להצטרף לקבוצת ה WhatsApp

להצטרפות לחצו כאן

או ע"י בקשת הצטרפות לטלפון
055-704-7778

קו ההלכה הספרדי הארצי

3030 * | 073-7-860-860

רב קווי | בעלות שיחה רגילה

שלוחה 2

שלוחה 1

מענה טלפוני לשאלות בעניני שלום בית וחינוך ילדים, עם יועצים מומחים שע"י הרב אבנר קוואס שליט"א
בין השעות 09:00-23:00

מענה טלפוני לשאלות בהלכה שע"י מורי הוראה הפוסקים ע"פ פסקי מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל, בנושאים חבר מועצת חכמי התורה הגאון הגדול הרב דוד יוסף שליט"א
24 שעות ביממה רצוף

שיעורים בפרשת שבוע מטובי המרצים בשלוחה 5